

Inventointikortti: **Taipalsaaren kirkko ja peltomaisema**

1. Perustiedot

1.1. Maisema-alueen nimi	Taipalsaaren kirkon ympäristö
1.2 Maisema-alueen uusi nimi, ehdotus	Taipalsaaren kirkko ja peltomaisema
1.3. Sijainti, kunta	Etelä-Karjala, Taipalsaari
1.4 Maisema-alueen pinta-ala	noin 11 ha

2. Maisemamaakunta- ja seutu

1.4. Maisemamaakunta ja -seutu [Mietintö 66/1992]	Itäinen Järvi-Suomi, Suur-Saimaan seutu
1.5. Maisematyyppi [Maakunnallinen maisemaselvitys]	Viljelysten kirjavoima saaristo

3. Aluekuvaus

Taipalsaaren kirkonkylä on sijoittunut lämpimään Pien-Saimaan etelärantaan. Komea Taipalsaaren puukirkko on kirkonkylän halkaisevan Savitaipaleelle johtavan tien varrella ja sitä ympäröivät kumpuilevat pienet pellot. Nykyisen kirkon runkona on v. 1754 valmistunut ristikirkko, jota laajennettiin nykyiseen keskeiskirkkomuotonsa ja varustettiin kupolilla v. 1846-47. Tapuli lienee 1750-luvulta. Sitä on uusittu 1900-luvun alussa. Pellot rajoittuvat harjun metsärinteeseen. Kirkon läheisyydessä on myös vanha Röytyn kestiekievarin rakennus. Maisema-alueella sijaitsee kirkon lisäksi maisemallisesti merkittäviä rakennuksia kuten kaakkoiskulmassa sijaitseva lainajvästö 1800-luvun alkupuolelta (kotiseutumuseo) sekä luoteessa maatilat pihapiireineen ja vanha kansakoulu. Taipalsaaren seurakunta perustettiin 1571. Kirkolla on laaja kalmisto, mikä viittaa siihen, että koko pitäjän vainajat haudattiin sinne. Taipalsaaren vanha pappila on ollut kuninkaan kartano jo ennen Kustaa Vaasan aikaa.

4. Arviointi

Vanha arvoluokka: valtakunnallisesti merkittävä kulttuurihistoriallinen ympäristö, RKY 2009-kohde

Nykyinen arvoluokka: maakunnallisesti arvokas maisema-alue

5. Perustelut

Taipalsaaren kirkonkylä on laajentunut Savitaipaleen tien eteläpuolelle voimakkaasti. Kirkko ja sen ympäristö pienine peltotilkkuineen muodostaa pienialaisen, mutta edustavan maisemakokonaisuuden. Röytyn vanha kestiekievarirakennus ja vanha hirsinen makasiinirakennus täydentää kulttuurimaisemaa. Maisema-alue kertoo kirkon merkityksestä maaseutupitäjien henkisenä keskuksena.

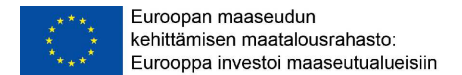
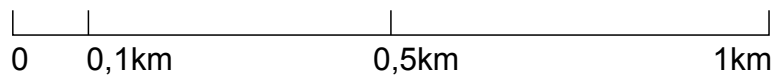
Päivytysinventoinnin 19.2.2014, maastokäynnit 2.7 ja 2.8.2013 Heli Vauhkonen ja Justiina Nieminen

Etelä-Karjalan arvokkaiden maisema-alueiden päivitysinventointi
 Taipalsaaren kirkko ja peltomaisema, Taipalsaari, 11 ha, 1:15 000

Maastokartta 1:100 000 © Maanmittauslaitos 6/2013

 maisema-alueen raja

Taipalsaaren kirkon ympäristön peltomaisemaa